

БОНДАРЧУК Сергій Федорович (25. 09. 1920, с. Білозерка, нині селище Херсонської обл. — 20. 10. 1994, Москва) — актор і режисер кіно. Народний артист СРСР (1952). Міжнародна премія Академії Сімба (Італія, 1982). Державні нагороди СРСР. Навч. у Ростов. театр. училищі (1938–42), закінчив ВДІК (1948; майстерня С. Герасимова і Т. Макарової). Працював у ньому викладачем (1971–94), професором (від 1974). Знімався на Київській кіностудії худож. фільмів ім. О. Довженка: гол. ролі у х/ф «Тарас Шевченко» (1951, реж. І. Савченко; Сталінська премія та премія Міжнародного кінофестивалю в м. Карлові-Вари; обидві — 1952), «Іван Франко» (1956, реж. Т. Левчук), «Дядя Ваня» (1970, реж. А. Михалков-Кончаловський), «Вибір мети» (1974, реж. І. Таланкін), роль Монтанеллі («Овід», 1980, реж. М. Мащенко; Державна премія України імені Тараса Шевченка, 1982); дикторський текст (вірші Т. Шевченка) у худож.-документальній стрічці «Тарас» (1989; реж. В. Сперкач, «Укркінохроніка»). Серед інших ролей: Валько

(«Молода гвардія» за О. Фадєєвим; 1948, реж. С. Герасимов), гол. роль у фільмі «Кавалер Червоної Зірки» (за однойм. романом С. Бабаєвського; 1950, реж. Ю. Райзман), «Адмірал Ушаков» (1953, реж. М. Ромм), «Незакінчена повість» (реж. Ф. Ермлер), «Отелло» (реж. С. Юткевич), лікар Димов («Вітрогонка», реж. С. Самсонов; усі — 1955), рос. партизан Федір (в італ. фільмі «У Римі була ніч», 1960, реж. Р. Росселліні), Курчатова («Вибір мети», 1974, реж. І. Таланкін), отець Сергій («Отець Сергій», 1978, реж. Г. Данелія, І. Таланкін). Створив фільми: «Доля людини» (1959, Соколов; Ленінська премія, 1960; головний приз Міжнародного кінофестивалю в Москві, 1960), «Війна і мир» (1967, Безухов; премія «Оскар», 1968), «Вони воювали за Батьківщину» (1975, Звягінцев; Державна премія РРФСР, 1977), «Степ» (1977, Омелян), «Червоні дзвони» (1982, 2 серії; Державна премія СРСР, 1984), «Мексика у вогні» (головна премія Міжнародного кінофестивалю у м. Карлові-Вари, 1982), «Борис Годунов» (1986, Борис Годунов), «Тихий Дон» (1992). Основний мотив акторської творчості — драматичний конфлікт між зовнішньою суспільною регламентацією і багатством внутрішнього світу людини; як режисер схильний до екранізації епічних історичних сюжетів. 1971–85 — секретар правління СКін СРСР.

Рекомендована література

1. Шалуновский В. Сергей Бондарчук. Москва, 1977;
2. Туманова П. Талант и трудовое творчество народного артиста СССР С. Бондарчука. Москва, 1961;
3. Ханютин Ю. М. Сергей Бондарчук. Москва, 1962;
4. Слободян В. Р. Кіноактор і сучасність. К., 1987;
5. Высторобец А. И. Сергей Бондарчук. Судьба и фильмы. Москва, 1991.

В. М. Войтенко

Бібліографічний опис:

Бондарчук Сергій Федорович / В. М. Войтенко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-36998>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).